

А.А. Амангелді¹

¹С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті

Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ.

e-mail: ainur.amangeldy@mail.ru

ҚАШЫҚТАН БІЛІМ БЕРУДЕ ZOOM ПЛАТФОРМАСЫН ҚОЛДАНУ ТӘЖІРИБЕСІ

Әлемдік тәжірибеде электрондық оқыту жүйесі білімнің ажырамас бөліктерінің бірі болып отыр. Электрондық оқытуды тарату деңгейі бойынша АҚШ, Финляндия, Сингапур, Оңтүстік Корея, Канада, Австралия, Жаңа Зеландия елдері көш бастап келеді.

Электрондық оқыту жүйесіне жергілікті желі мен ауқымды Интернет желісін, желілік технологияларды белсенді қолдану арқылы ұйымдастырылатын қашықтан оқытудың мүмкіндіктері де енеді.

Қазіргі таңда дәстүрлі қашықтан оқыту, электронды қашықтан оқыту, аудиториялық сабаққа түрлі электронды құралдарды пайдалану сияқты қашықтан оқыту үлгісінің 2000-ға жуық түрі бар екен. Соның ішінде еліміздің жоғары оқу орындарында кейс, желілі және телевидение сынды ақпараттық-коммуникациялық технология құралдарының көмегімен қашықтан оқыту түрі таңдалған.

Дүниежүзілік пандемияға байланысты біздің еліміз де қашықтан білім беруге көшті. Онлайн білім беру заман талабына айналды. Мақалада автор ZOOM платформасының артықшылықтарына тоқталған.

Тірек сөздер: қашықтан білім беру, ақпараттық коммуникациялық технологиялар, репродуктивтік оқыту, конструктивтік оқу, интербелсенді әдістеме, ZOOM платформасы.

А. А. Амангельди¹

¹С. Казахский агротехнический университет им. Сейфуллина

Казахстан, г. Нур-Султан

e-mail: ainur.amangeldy@mail.ru

Опыт использования платформы zoom в дистанционном образовании

В мировой практике система электронного обучения является одной из неотъемлемых частей образования. По уровню распространения электронного обучения лидируют США, Финляндия, Сингапур, Южная Корея, Канада, Австралия, Новая Зеландия.

Система электронного обучения включает в себя возможности дистанционного обучения, организуемые с активным использованием локальной сети и обширной сети Интернет, сетевых технологий.

В настоящее время существует около 2000 видов дистанционных форм обучения, таких как традиционное дистанционное обучение, электронное дистанционное обучение, использование различных электронных средств для аудиторных занятий. В том числе в высших учебных заведениях страны с помощью средств информационно-коммуникационных технологий, таких как кейс, Сетевое и телевидение, выбрана дистанционная форма обучения.

В связи с мировой пандемией наша страна также перешла на дистанционное образование. Онлайн-образование стало вызовом времени. В статье автор остановился на преимуществах платформы ZOOM.

Ключевые слова: дистанционное образование, информационные и коммуникационные технологии, репродуктивное обучение, конструктивное обучение, интерактивные методы, платформа ZOOM.

А. А. Amangeldi¹

¹С. Seifullin Kazakh agrotechnical University

Kazakhstan, Nur-Sultan

e-mail: ainur.amangeldy@mail.ru

Experience in using the zoom platform in distance education

In the world practice, the e-learning system is one of the integral parts of education. The United States, Finland, Singapore, South Korea, Canada, Australia, and New Zealand are the leaders in terms of the spread of e-learning.

The e-learning system includes distance learning opportunities organized with the active use of a local network and an extensive Internet network, network technologies.

Currently, there are about 2000 types of distance learning, such as traditional distance learning, electronic distance learning, the use of various electronic means for classroom training. Including in higher educational institutions of the

country with the help of information and communication technologies, such as case, Network and television, distance learning is chosen.

In connection with the global pandemic, our country has also switched to distance education. Online education has become a challenge of the times. In the article, the author focused on the advantages of the ZOOM platform.

Key words: distance education, information and communication technologies, reproductive learning, constructive learning, interactive methods, ZOOM platform.

Кіріспе.

XXI ғасыр жаңа технологиялар ғасыры болып отыр. Сонымен қоса, XXI ғасыр ақпараттар ғасыры, ақпараттық технологиялар ғасыры деуге де болады. Заманауи технологияларды меңгермей, бәсекеге қабілетті маман болу, өз ісін шебер меңгеру мүмкін болмай қалды. Еліміз өркендеп, өрлеп келеді, ғылым мен білімге де баса назар аударыла бастады. Ендігі мақсат жай ғана қатардан қалмау емес, заманына сай маман болу. Ол үшін, әрине, ақпараттар ағынына төтеп беру, ұтқырлық, коммуникабельділік, көптілділік, т.б. құзіреттіліктермен қоса, заманауи технологияларды меңгеру, оларды тиімді қолдана білу де өзекті мәселе айналғаны ақиқат шындық. Демек, өз ісінің майталманы болып, ұлағатты ұстаз мәртебесін биіктетемін деген оқытушы немесе мұғалім қоғамда болып жатқан жаңалықтардан шет қалмауы тиіс.

Кеңес дәуіріндегі «өмір бақилық білім береміз» деген мақсат өзгеріп, бүгінгі күнде алған білімімізді үзбей шындауға бет бұрдық. Сондықтан, әсіресе, жас ұрпақ тәрбиесімен айналысатын, болашақ мамандарды білім нәрімен сусындататын ұстаздар қауымы, ең әуелі, «дүниені өзгертем десең, өзіңнен баста» деп әл-Фараби бабамыз айтқандай, өзіміз заман ағымына бейімделуіміз, нық қадам басуымыз керек.

Бүгінде ақпарат әрбір 4 жылда 25 пайызға ескіріп отырады. Демек, ақпарат әр салада әрбір 4 жылда екі есе ұлғайып отырады. Ақпарат дамуының мұндай қарқыны сақталатын болса, онда болашақта әрбір 76 күнде еселенетін болады! [1; 12].

Осыншалық ақпараттар тасқынын игеру үшін, әр маман АКТ-ны еркін меңгеріп, жетік біліп қана қоймай, белсенді пайдалануы қажет. Оның үстіне қазір «кәсіптер үйреншікті қасиеттерінен айырылып, басқа кәсіптердің

ерекшеліктерін иемденуде. Кәсіптер әр 4 жылда 25 пайызға өзгеріп отырады. Экономикадағы үдемелі өзгерістер өз кезегінде дәстүрлі кәсіптердің көптеп пайда болуына әкелуде: әрбір он жылда кәсіптердің жалпы саны 25 пайызға жаңарып отырады екен. Сонымен бірге кәсіптер ықпалдасуға, кірігуге (интеграцияға) қарай ойысуда, ортақ қасиеттер иемденуде: олардың ерекшеліктерінен ұқсастықтары басым болуда» [1; 13].

Демек, заманның мұндай талаптарына жауап беру үшін әмбебап мамандарды даярлауымыз керек, «формальды нәтижелер алуға емес, тұлғаны дамытуға» ұмтылуымыз қажет. Репродуктивтік оқытудан конструктивтік оқуға көшуіміз керек.

Негізгі бөлім.

«Бүгінгі күні білімді дайын қалпында қабылдамай, оны өздігімен құрастырудың тұлғаны дамытатындығы, өздігімен құрастырылған білімнің есте ұзақ мерзімде сақталатындығы дәлелденіп отыр. Қайталау мен жаттығуға негізделген білім (репродуктивтік) тек есте сақтау дәрежесінде болса, құрастырылған (конструктивтік) білім үйренушіден түсіну, қолдану, талдау, ақпарат негізінде жаңа мазмұн құрастыру және бағалау секілді белсенді әрекеттерді талап етеді. Қайталау емес, әр сабақта интербелсенді әдістемені қолдану арқылы ғана жетуге болады» [1; 13].

ZOOM – қазіргі білім беру жүйесінде қашықтан білім беруде жиі қолданылатын сенімді әрі тиімді платформалардың бірі.

ZOOM платформасында қазіргі қолданылып жүрген барлық технологияларды қолданып, сабақты тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік бар. Өзге де пәндер сияқты, тіл үйретуде аталмыш платформада ешқандай қиындық немесе кедергілер туындамайды. Мұнда оқылмды, тыңдалымды, айтылым мен

жазылымды толықтай іске асыруға мүмкіндік бар. Әр сабақта интербелсенді әдістемені қолданып, қызықты өткізуге болады.

Біз мақалада қазақ тілін ZOOM платформасында оқытудағы өз тәжірибемізбен бөліспекпіз. Ойымызды нақты мысалдармен келтірсек, мәселен, В1 деңгейі бойынша оқитын топтарда 1-триместрде «Адам және табиғат» деген модуль бар. Сол модульді меңгеру барысында, мәселен, ZOOM платформасының мүмкіндіктері молынан

пайдаланылды: ассоциограмма, кластер құру, Т-кестесі, топтық жұмыс, жұптық жұмыс түрлерін пайдаландық.

Нақтырақ айтсақ, ассоциограмма, кластер құруда ZOOM платформасының мүмкіндіктері зор. Хабарландыру тақтасының мүмкіндіктерін тиімді пайдалануға болады, тақтаны білім алушылармен «бірлесіп пайдалана» отырып, тақтаның жұмыс құралдарын: «сурет салу»-ды, «қарындаш»-ты, «мәтін»-ді қолдана отырып, «Табиғат» сөзіне ассоциограмма құрдық.



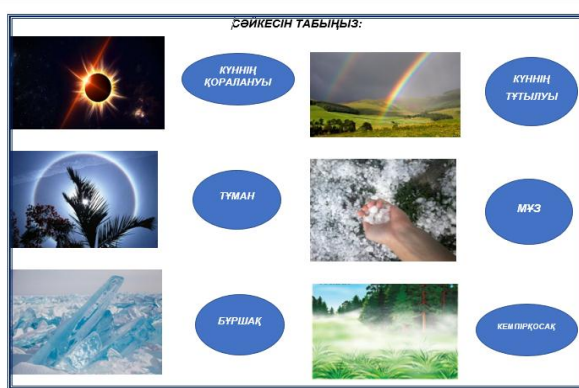
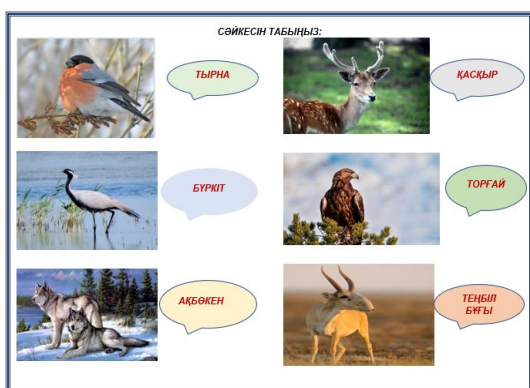
Әсіресе «Экологиялық сот отырысы», «Эколог-маманмен тілші сұхбаты» рөлдік ойындары студенттердің қызығушылықтарын оятып, қызықты өтті. Екі сессиялық залда рөлдік ойындарға дайындалу үшін топтық және жұптық жұмыс жүргізілді. Бірінші залдағы топқа «Экологиялық сот отырысына», екінші сессиялық залға жіберілген жұпқа

«Эколог-маманмен тілші сұхбатына» дайындық жасауға тапсырма берілді. Екі сессиялық залда топтық және жұптық жұмыстарға студенттер дайындалып жатқанда негізгі бөлмеде жеке жұмыс жүргізілді. Бір студент Т-кестесін толтырып, адамзаттың табиғатқа тигізген әсері (жағымды, жағымсыз) туралы ойымен бөлісті.

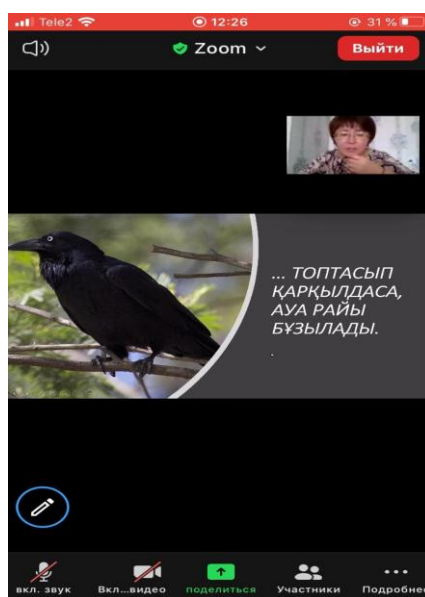


ZOOM платформасының хабарландыру тақтасын студенттермен «бірлесіп пайдалана» отырып, суреттерді атауларымен сәйкестендіру де өте қолайлы. Мәселен, біз өтіп жатқан тақырыпқа сай «Құстар мен аңдардың атауларын сәйкестендіріңіз», «Табиғат

құбылыстары мен атауларын сәйкестендіріңіз» деген тапсырмаларды бердік. Тақтаны білім алушылармен «бірлесіп пайдалана» отырып, тақтаның жұмыс құралдарын: «сурет салу»-ды, «қарындаш»-ты қолдана отырып, суреттерді атауларымен сәйкестендірдік.



Сабақта алған білімді бекіту кезеңіндегі «Қазақ халқының ауа райын болжау тәжірибелері» тақырыбындағы слайдтар білім алушылардың үлкен қызығушылығын туғызды.

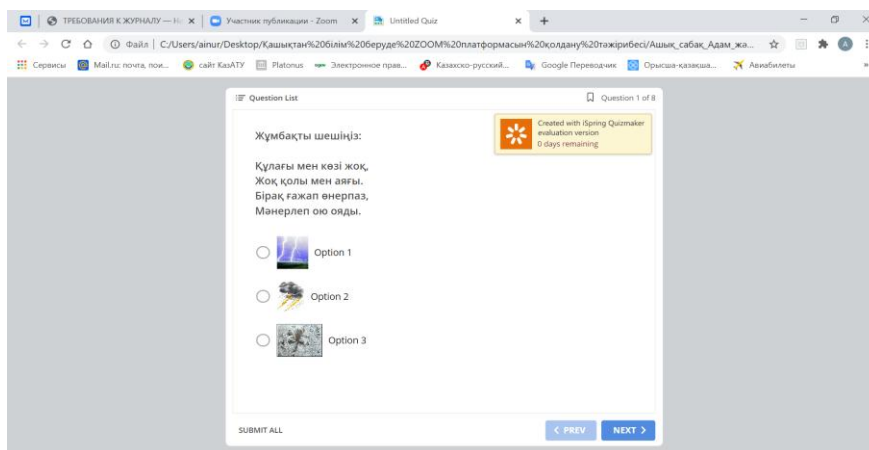


iSpring QuizMaker бағдарламалық қосымшасында дайындалған тест түріндегі жұмбақтар да білім алушылардың көңілінен шықты.

iSpring QuizMaker бағдарламалық қосымшасында дайындалған тест түріндегі жұмбақтар

[Ашық сабақ Адам және табиғат\ТЕСТ Табиғат құбылыстары Жұмбақтар \(Published\)\index.html](#)

Презентацияда тестіңізге гиперсілтеме қойсаңыз, бірден тестілеуге көшуіңізге болады. Біз бұл бағдарламаны сергіту сәтінде жұмбақ жасыру үшін қолдандық.



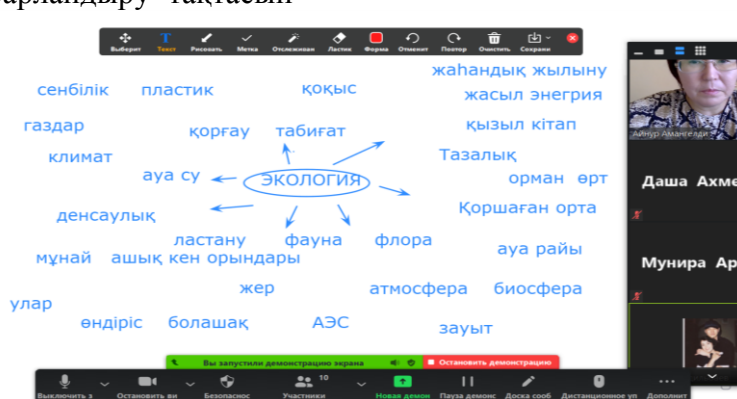
Сабақ соңында үйге тапсырма беріліп, білім алушылармен кері байланыс орнатылды. Кері байланыста тақырыпқа сай табиғат құбылыстары таңдап алынды.



Уақытымен үлгеріп жұмыс істеген білім алушылар оны ZOOM платформасының чатына жіберді, ал үлгермеген кейбір студенттер топтың уотсаптағы чатына салды.

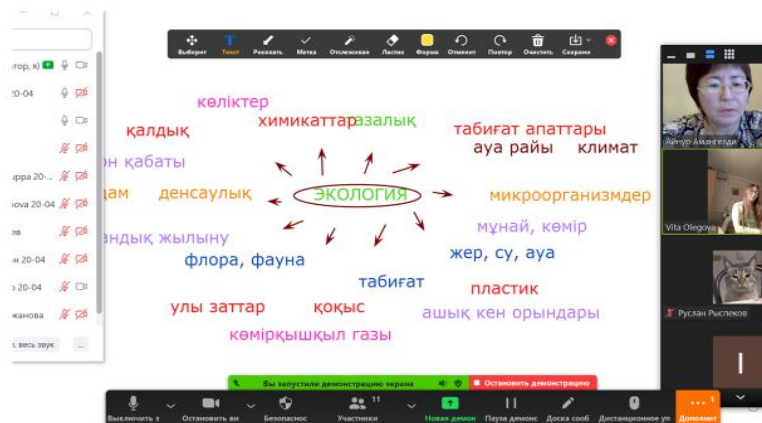
Білім алушыларға ZOOM платформасының хабарландыру тақтасын

студенттермен «бірлесіп пайдалану» арқылы, ассоциограмманы барынша түрлендіріп ұсынуға болады. Мысалы, төмендегі суреттегідей тек бір ғана түсті қолданып, тақтаға өзіңіз жазып шығуға болады.

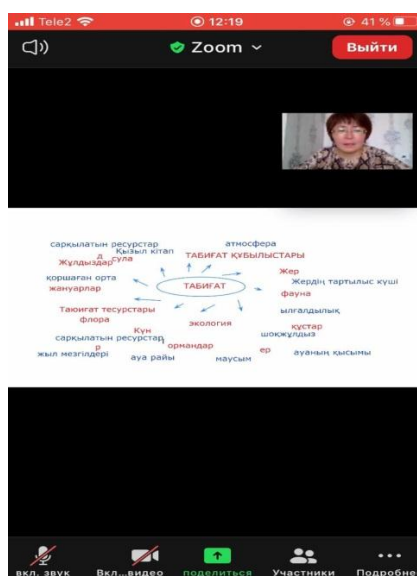


Немесе мына суреттегідей әр студентке әртүрлі түсті беріп, тақтаны «бірлесіп қолдануға» болады. Түстерді белгілі бір студентке бекітіп беру арқылы кімнің қандай сөздерді жазғанын, кімнің

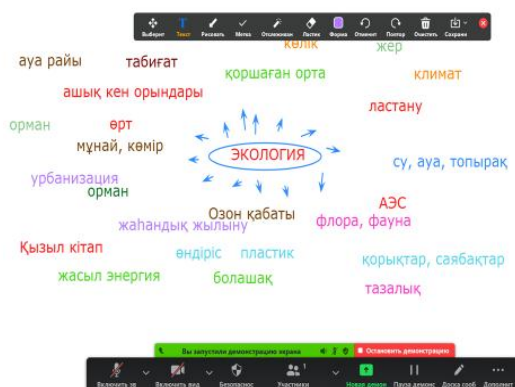
қанша сөз жазғанын шамалай аласыз. Сонымен қоса, студент тақтаға жазып жатқанда, оның аты-жөні көрініп тұрады. Бұл да өте ыңғайлы.



Я болмаса, төмендегі суретте көрсетілгендей, актив лексиканы басқа түспен, пассив лексиканы екінші бір түспен жазып шығуыңызға да болады.



Сонымен қоса, мына суретте көрсетілгендей, сіз ZOOM-ға өзіңіз алдын ала кіріп, тақтаны дайындап қоюыңызға да болады:

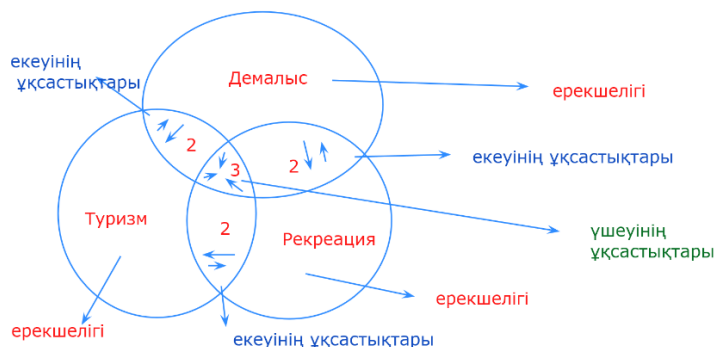


ZOOM платформасының хабарландыру тақтасын пайдаланудың тағы бір артықшылығы, оны сақтап қоюға да болады. Өшіргіш те бар. Сонымен қоса, тек өзіңіз жазғанды ғана немесе тек студенттердің жазғандарын ғана өшіруге мүмкіндік жасалған.

Жалпы ZOOM платформасында сабақ өткенде қазіргі заманауи әдіс-тәсілдер мен интербелсенді технологиялардың көпшілігін еш қиындықсыз пайдалануға болады. Мәселен, фильмдер мен роликтерді презентацияларды көруден бөлек мұнда Венн диаграммасын, SWOT-

талдауды, «Алты қалпақ», жеңіл және күрделі сұрақтар кестесін, рөлдік ойындарды, топтық сайыс ойындарын (kahoot, т.б.), «Төрт сөйлем», «Үш бестік»,

т.с.с. мәтін талдауда дәрісханада өзіміз жиі қолданатын әдіс-тәсілдерді күнделікті сабақ барысында ешқандай кедергісіз қолданамыз.



«555» әдісі

- 1) Мәтінді іштен түсініп оқу.
- 2) Маңызды, мәтіннің мазмұнын ашатындай **5 абзац** таңдау қажет. Дәптерге абзацтардың номерлерін жазу керек, абзацтар мәтінде алдын ала номерленіп қойылған

«Жеңіл және күрделі сұрақтар» кестесі

Жеңіл сұрақтар	Күрделі сұрақтар
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5

Мәселен, SWOT-талдауды бірнеше сабақта үйге тапсырма ретінде қарапайым кесте түрінде бердік.

SWOT-талдау

STRONG -мықты жақтары	WEAK-өзсіз жақтары
OPPORTUNITY -мүмкіндіктер	THREAT- қауіп қатерлер

Ал бұл студенттердің қызығушылығын оятты, олар бізге тапсырмаларды түрлендіріп, төмендегідей түрде жіберді:

бағдарламалар қолданылып жүр. Біз ZOOM платформасының кейбір артықшылықтарына тоқталып өттік. ZOOM платформасында тіл үйренуде маңызды қатысымдық әрекеттердің барлық түрін де іске асыруға болатындығына, сонымен қоса платформада сабақ өткенде қазіргі заманауи әдіс-тәсілдер мен интербелсенді технологиялардың көпшілігін еш

қиындықсыз пайдалану мүмкіндігі жоғары екендігіне көз жеткіздік. Ғалымдардың айтуынша, адам миы оқыған кезде 10%, естіген кезде 20%, көрген кезде 30%, ести және көре отырып 50%, өзі айта отырып 70%, өзі жасай отырып 90%-ға дейін есте сақтай алады. Демек, қашықтан оқытуда ZOOM платформасы арқылы біз білім алушыларға барлық жағдайды жасай аламыз.

Әдебиет.

- 1.А.Қ. Әлімов. Интербелсенді әдістемені ЖОО-да қолдану мәселелері. Оқу құралы/ А.Қ. Әлімов. – Алматы, 2013. – 448 бет.
2. <http://www.web-learn.ru/>
3. <https://www.genial.ly/>. Create stunning presentations, infographics.
4. <https://www.canva.com>
5. <https://edpuzzle.com>
6. <https://h5p.org/>

Әдебиет.

- 1.А.Қ. Әлімов. Interbelsendi әдістемені ZHOO-da қолдану мәселелері. Оқу құралы/ А.Қ. Әлімов. – Алматы, 2013. – 448 бет.
- 2.<http://www.web-learn.ru/>
- 3.<https://www.genial.ly/>. Create stunning presentations, infographics.
- 4.<https://www.canva.com>
- 5.<https://edpuzzle.com>
- 6.<https://h5p.org/>

Амангелді Айнұр Амангелдіқызы

Лауазымы: филология ғылымдарының кандидаты, қазақ және орыс тілдері кафедрасының аға оқытушысы, С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті

Пошталық мекен-жайы: 010000, Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қ., Сарыарқа көшесі, 38-510

Ұялы. тел: +7-705-763-99-92

Амангелди Айнур Амангелдикызы

Должность: кандидат филологических наук, старший преподаватель кафедры казахского и русского языков, Казахский агротехнический университет им. С. Сейфуллина

Почтовый адрес: 010000, Республика Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сарыаркинская, 38-510

Сот. тел: +7-705-763-99-92

Amangeldi Ainur Amangeldikyzy

Position: Candidate of philological Sciences, senior lecturer of the Department of Kazakh and Russian languages, S. Seifullin Kazakh agrotechnical University

Mailing address: 010000, Republic of Kazakhstan, Nur-Sultan, Saryarka St. 38-510

Mob.phone: +7-705-763-99-92